

Qarqaraly

Газет 1930 жылдың 7 қарашасынан шығады

21 қыркүйек 2024 жыл Сенбі №38 (11 988)

<https://qarqaralygazeti.kz>

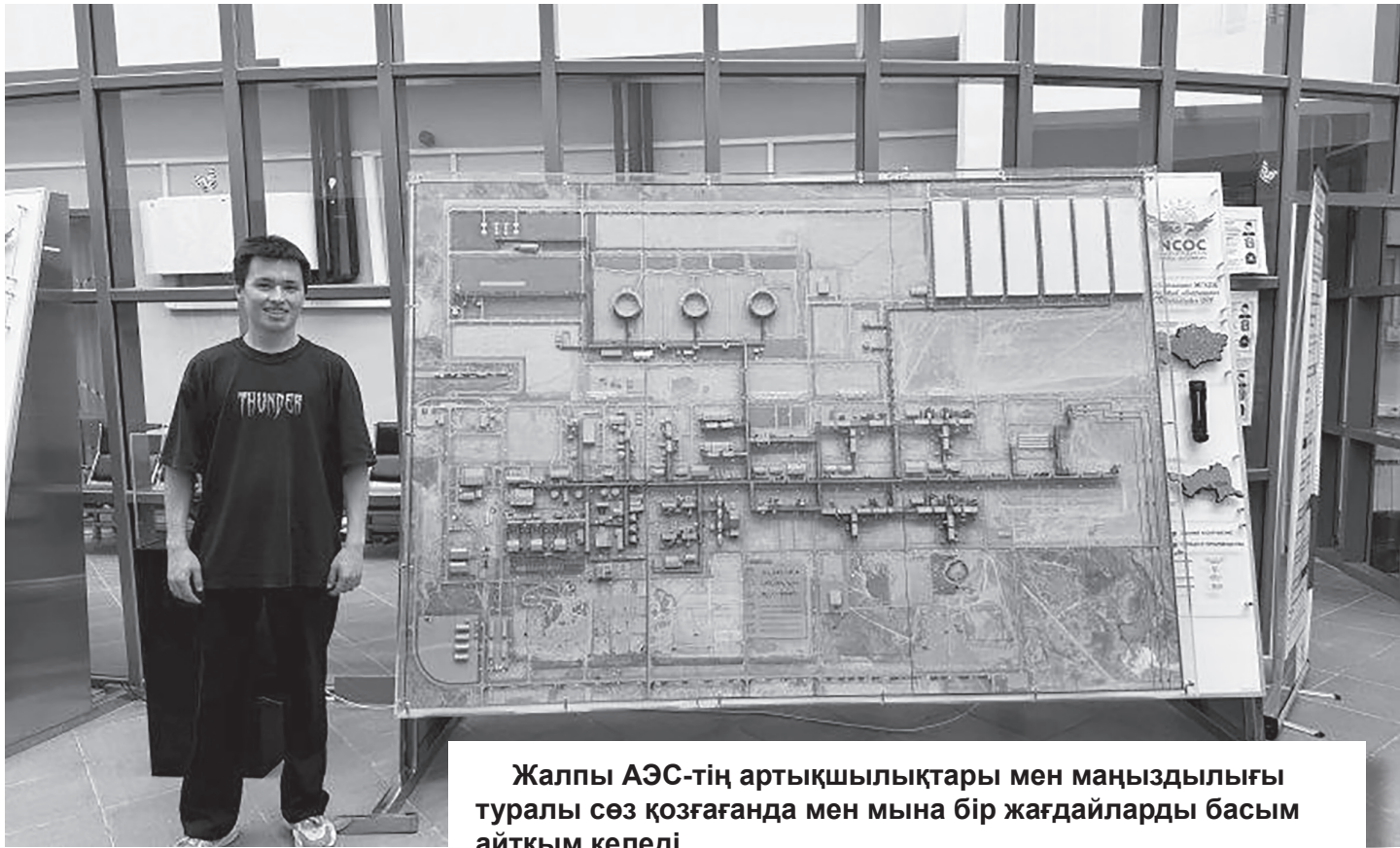
www.facebook.com/qarqaralygazeti/

[qarqaraly_gazeti](#)

karkaraly_too@mail.ru

Өнеркәсіп

АЭС: пайдасы неде, зияны қандай?

Жалпы АЭС-тің артықшылықтары мен маңыздылығы туралы сөз қозғағанда мен мына бір жағдайларды басым айтқым келеді.

АЭС үлкен көлемде электр энергиясын өндіре алады, әсіресе халық саны көп аймақтар үшін маңызды. Сондай-ақ, атом электр станциялары парниктік газдарды аз шығарады, бұл климаттың өзгеруіне қарсы күресте маңызды рөл атқарады. Тұрақты түрде энергия өндіре алады, бұл жел немесе күн энергиясымен салыстырғанда маңызды артықшылық.

Ал, кемшіліктеріне келер болсақ, АЭС апат жағдайында үлкен қауіп тудырады. Чернобыль мен Фукусима апаттары оның ауыр зардаптарын көрсетеді. Сонымен қатар ядролық қалдықтарды қауіпсіз сақтау үлкен проблема болып табылады. Олар жүздеген, тіпті мыңдаған жылдар бойы радиациялық қауіп төндіруі мүмкін. Меніңше, АЭС салу және оны іске қосу өте қымбат, сонымен қатар оны дұрыс басқару үшін жоғары білікті мамандар қажет.

Өз басым АЭС-тің артықшылықтары мен кемшіліктерін осылай қарастырдым, бұл энергия көзі кейбір жағдайларда тиімді болуы мүмкін, бірақ ол үлкен жауапкершілік пен мұқият жоспарлауды талап етеді.

Қазақстанда АЭС салу идеясына қатысты пікірімде екі жақты көзқарас бар. Қолдайтын себептерім төмендегідей: Энергетикалық тәуелсіздік: АЭС Қазақстанның энергетикалық тәуелсіздігін арттыруға көмектеседі. Қазіргі уақытта елде электр энергиясы негізінен көмірден өндіріледі, ал атом энергиясы бұл саладағы өртараптандыруға ықпал ете алады;

Экономикалық тиімділік: Ұзақ мерзімді перспективада АЭС арзан әрі тұрақты энергия көзі болып табылады.

рақты энергия көзі болуы мүмкін. Бұл ел экономикасының дамуына және өнеркәсіптің өсуіне үлес қосады;

Технологиялық даму: АЭС салу жоғары технологиялық саланы дамытуға, ғылым мен техниканың алға жылжуына септігін тигізеді.

Ал АЭС салуды қарсы себептерге мыналар жатады: 1. Қауіпсіздік мәселелері: АЭС-тің апаттық жағдайлары үлкен қауіп төндіреді. Қазақстанда бұл салада тәжірибе аз болғандықтан, қауіпсіздік мәселелеріне ерекше назар аудару қажет; 2.Қоғамдық пікір: Халық арасында АЭС-ке деген сенімсіздік пен қорқыныш бар, бұл идеяны жүзеге асыруда қиындықтар тудыруы мүмкін; 3.Экология: Ядролық қалдықтарды сақтау және олардың қоршаған ортаға әсері үлкен мәселе. Қазақстанның экологиялық жағдайын ескере отырып, бұл қосымша салмақ болуы мүмкін.

Осы себептерді ескере отырып, АЭС салу идеясын қолдауға болады, бірақ ол жан-жақты талдау мен кеңесулерді қажет етеді. Халықтың мүддесін ескеру және қауіпсіздік мәселелерін шешу басты орында болуы керек.

АЭС салу экологиялық тұрғыдан қарағанда екі түрлі сипатқа ие: бір жағынан ол таза энергия көзі ретінде көрінеді, ал екінші жағынан, оның экологиялық қауіп-қатерлері де бар. Менің алаңдаушылығым ең алдымен ядролық қалдықтарды қауіпсіз басқару және АЭС-тің апаттық жағдайында экологияға келтірілетін зиянмен байланысты. Бұл мәселелер дұрыс шешілмеген жағдайда, АЭС салу экологиялық тұрғыдан қауіпті болуы мүмкін. Экологиялық қауіпсіздікті

қамтамасыз ету үшін қатал реттеу, үнемі мониторинг және заманауи технологияларды қолдану қажет.

АЭС салу Қазақстан экономикасына маңызды оң әсерлер әкелуі мүмкін, бірақ бұл үлкен тәуекелдер мен шығындарды талап етеді. Бұл шешімді қабылдаған кезде барлық ықтимал салдарды жан-жақты бағалау қажет. Қоғамдық пікірді ескеру АЭС салу орны туралы шешім қабылдауда маңызды рөл атқарады. Бұл халықтың сенімін арттырып, жобаның әлеуметтік және саяси тұрақтылығын қамтамасыз ету үшін қажет. Өрі қарайғы процестерде жергілікті тұрғындармен ашық диалог жүргізу, олардың алаңдаушылықтарын тыңдау және ескеру маңызды.

Қорытындылай келе, атом электр станциясын салу энергетикалық тәуелсіздікке және климаттың өзгеруіне қарсы күреске оң әсер ете алатын маңызды шешім болып табылады. Алайда, қауіпсіздік мәселелері, радиоактивті қалдықтарды басқару және қаржылық шығындар сияқты маңызды факторлар да бар. Сондықтан, АЭС құрылысына қатысты шешім қабылдау барысында экологиялық, экономикалық және қауіпсіздік аспектілерін мұқият қарастырып, халықтың пікірін ескеру қажет. Бұл ұзақмерзімді пайда мен ықтимал тәуекелдерді теңестіру үшін маңызды.

**Жәнібек ТАУАНОВ,
Х.Досмұхамедов атындағы
Атырау университеті қолданбалы
экология мамандығының
магистранты**

Инвестиция – игілік

Ел экономикасындағы шағын және орта бизнестің үлесін арттыру керек. Бұл туралы Мемлекет басшысы Қасым-Жомарт Тоқаев «Әділетті Қазақстан: заң мен тәртіп, экономикалық өсім, қоғамдық оптимизм» атты Қазақстан халқына Жолдауында айтты. Яғни, 2029 жылға қарай орта бизнестің ел экономикасындағы үлесі 15 пайызға жеткізу міндеттеліп отыр. бұл тұрғыда Қарағанды облысында да ауқымды шаруа атқарылуға тиіс.

Инвесторларды көптеп тартуға күш салынууда

«2029 жылға қарай орта бизнестің ел экономикасындағы үлесі 15 пайызға жеткізу керек. Бұл – Үкіметтің алдында тұрған маңызды міндет. Қазір бұл көрсеткіш 7 пайыз шамасында. Жыл басында мен орта бизнесті қолдау үшін нақты шешімдер қабылдау жөнінде тапсырма бердім. Яғни, жан-жақты шаралар қолға алынуы керек еді. Алайда, іс жүзінде әлі дайын емес. Әр кәсіпкер қолдаудың қандай түрі бар екенін және оған қалай қол жеткізе алатынын еш қиындықсыз біліп отыруы қажет. Сонда шағын бизнес орта бизнес санатына өтуге мүдделі болады. Бізде қазір қолдау шараларының 100-ден астам түрі бар. Бұдан білікті маманның өзі шатасуы мүмкін. Сондықтан мемлекеттік қолдау шараларының қаншалықты тиімді екенін мұқият тексеріп шығу керек», – деді Президент.

Мемлекет басшысы Үкімет тарапынан ұсынылатын жеңілдіктердің бизнес өкілдеріне түсінікті бірыңғай тізімін талық қызметкерлері құрылысқа қажет барлық рұқсаттарды алуға, визалық қолдау көрсетуге, сондай-ақ, инвестициялық келісімшарт жасасуды дайындауға көмек көрсетеді. Былтыр әлеуетті инвесторлармен 28 кездесу өткізілді. Оның қорытындысы бойынша 3 инвестор жобаларын жүзеге асыруға кірісті және 4 жоба бойынша келіссөздер жүріп жатыр.

«Шетелдік интернет-ресурстар мен іс-шараларда Қарағанды облысының инвестициялық әлеуеті таныстырылды. Біз, сондай-ақ, ақпараттандыру басқармасымен бірлесіп, инвесторлардың сұрақтарына жылдам жауап беру мақсатында телеграмм-бот құрудамыз.

Инвесторлар үшін нұсқаулық пен Қарағанды облысының барлық өнімдерінің каталогын жасау жұмыстары жүргізілуде», – дейді облыстық өнеркәсіп, индустриялық-инновациялық даму басқармасының басшысы Дарын Бұлқайыр.

әзірлеуді тапсырды. Сондай-ақ шағын және орта бизнесті дамыту үшін финтех тәсілдерін пайдалануға болатынын, бұл мәселе бойынша нақты ұсыныстар барын айтты.

Қазір Қарағанды облысына инвесторларды көптеп тарту мақсатында тиісті жұмыс жолға қойылды. Солардың бір мысалы – инвесторға жан-жақты қолдау көрсетіледі. Яғни ыңғайлы болу үшін әр инвестициялық жобаға толық қолдау жасайтын арнайы маман белгіленеді.

Қазіргі таңда «Сарыарқа» әлеуметтік-кәсіпкерлік корпорациясы базасында инвесторларға қызмет көрсету орталығы жұмыс істеп тұр. Ор-

Облыста өндіріс ошақтарын білікті кадрлармен қамтамасыз ету де маңызды мәселе қатапрынан саналады. Бұл мақсатта өнеркәсіптік кәсіпорындар және жоғары оқу орындары, колледждер арасында меморандумдар мен кәпсалапы келісімшарттар жасалды. Сондай-ақ, түлектерді жұмыспен қамтуға жәрдемдесу бағдарламалары бекітіліп, дуалды оқыту жүйесін енгізу жұмыстары жалғасуда.

Сонымен қатар қазір «Атамекен» кәсіпкерлер палатасымен бірлесе отырып, жергілікті тауар өндірушілерге арналған каталог пен веб-сайт жасау жұмыстары жүргізілуде.

Манас АҚСАРЫ

Құндылық

Қарқаралы қаласының балалар кітапханасы ғимаратында ауданымыздың белгілі кәсіпкері, өңіріміздің және Қарқаралы қаласының әлеуметтік-экономикалық дамуына елеулі үлес қосқан азамат Жайлмин Жомарт Олжабекұлына арналған мемориалдық тақтаның ашылуы өтті.

Тақтаның салтанатты ашылуына аудан басшылығы, марқұмның туған-туысы, сыныптас, замандастары, қала тұрғындары қатысты.

Аудан әкімі Әділжан Арғынов, ардагер ұстаз Дүйсентай Оспанов, Жомарт Олжабекұлының сыныптас достары, замандастары Сержан Аймақов, Алма Татиевалар сөз сөйлеп, марқұмның тіршіліктегі атқарған игілікті істері мен азаматтық келбетіне тоқталды.

Жомарт Олжабекұлының "Өнім" атты компания құрып, аудан көлемінде ауқымды құрылыс жұмыстарын атқарғанын, көптеген қайырымдылық ша-

Есте тұрар ескерткіш

раларды қолға алып, жекешелендіруге кеткен балалар кітапханасын өз қаржысына сатып алып, ауданға, жас ұрпаққа сыйға тартқан қамқорлығын еске алысты.

Марқұмның жұбайы Сана Жекебаева да осы ізгі шараға атсалысқан, ақ ниетін білдірген жандарға алғысын білдіріп, кітапханаға құнды сыйлық тарту етті.

Өзі өмірден ерте өтсе де, артына өнегелі істері мен қадірлі есімін қалдырған Жомарт Олжабекұлының жарқын жүзі әрдайым жерлестері мен көзкөргендерінің есінде сақталатыны анық.

«Қарқаралы аудандық мәдениет және тілдерді дамыту бөлімі» ММ

АЭС құрылысы энергия тапшлығын жояды

Алдағы он жылда Қазақстан энергияға сұраныс күрт өседі. Сарапшылардың айтуынша 2030 жылға қарай елдегі энергия тапшылығы 30 пайызға жуықтайды. Яғни жедел түрде жақын жылдары жалпы қуаты 26,5 ГВт болатын жаңа өндіруші көздерді іске қосу қажет. Осы тұрғыдан келгенде сарапшылар атом электр станциясы тығырықтан шығатын төте жол болатынына сенімді. Себебі атом энергиясы табиғатқа зиянсыз және экологиялық тұрғыдан қауіпсіз қуат көзі саналады. «Байтақ» жасылдар партиясының төрағасы Азаматхан ӘМІРТАЕВ та ғалымдардың бұл пікірі орынды екенін айтып отыр.

Алдағы он жылда Қазақстан энергияға сұраныс күрт өседі. Сарапшылардың айтуынша 2030 жылға қарай елдегі энергия тапшылығы 30 пайызға жуықтайды. Яғни жедел түрде жақын жылдары жалпы қуаты 26,5 ГВт болатын жаңа өндіруші көздерді іске қосу қажет. Осы тұрғыдан келгенде сарапшылар атом электр станциясы тығырықтан шығатын төте жол болатынына сенімді. Себебі атом энергиясы табиғатқа зиянсыз және экологиялық тұрғыдан қауіпсіз қуат көзі саналады. «Байтақ» жасылдар партиясының төрағасы Азаматхан ӘМІРТАЕВ та ғалымдардың бұл пікірі орынды екенін айтып отыр. Бүгінде дүниежүзіндегі дамушы елдер көмірден бас тартып, атом энергетикасына арқа сүйей бастады. Ал Қазақстанда көмірдің үш ғасырға жететін қоры бар. Осы тұрғыдан қарағанда жұртшылық тарапынан көмірі мол Қазақстанға атом электр станциясының қажеті қаншалықты деген сұрақ туындайтыны заңды.

Бұл сұраққа ғалымдар бірнеше тараптан қарастырып жауап беріп отыр. Біріншіден қоршаған ортаны қорғау мәселесі. Көмірді өндіру және тұтыну кезінде табиғатқа орасан зиян келеді. Атмосфераға миллиондаған тонна зиянды қалдық ұшады. Бұл елдің көміртегі бейтараптығына қол жеткізу бойынша дүниежүзілік қауымдастық алдындағы міндеттемесін орындауға жол ашады. Және өндіріс пен экономиканы дамыту үшін атом энергетикасы өте

арзан қуат көзі болып отыр. Сондықтан 6 қазанда атом электр станциясын салу бойынша өтетін референдумның ел дамуын айқындаудағы рөлі зор болмақ. Осы орайда «Байтақ» жасылдар партиясының төрағасы Азаматхан Әміртаев өздерінің тарапынан да тиісті жұмыс жүргізіліп жатқанын атап өтті. Және партия төрағасы энергия тапшылығы туындап отырған сәттерден нақты мысалдар келтірді.

Президент өз Жолдауында референдум жайлы мәлімдеген сәттен бастап бір кісідей жұмылып жұмыс істеп келеміз. Атом электр станциясы алдымен энергия тапшылығын жою үшін керек. Мәселен, түрік инвесторлары 500 млн долларға Кентау байыту комбинатын іске қосуда. Энергия жоқ. Көбісі атом энергиясын жел, күн энергиясымен салыстырады. Алайда оның тұрақсыз екенін ұмытпайық, – дейді Азаматхан Әміртаев.

Сойнмен қатар партия төрағасы экологиялық жағынан келгенде де атом электр станциясының маңызы зор екенін тілге тиек етті.

Қазақстан 2016 жылы Парижде климаттың өзгеруіне байланысты келісімге қол қойды. Келісім бойынша 2030 жылы еліміз көміртекті ауаға шығаруды 15-20 пайызға дейін төмендетуге тиіс. Егер 2016 жылы 323 млн тонна көміртегі ауаға жіберілген болса, бүгінгі күні 353 млн тоннаға артты. Яғни, азайтудың орнына өсіріп отырмыз. Ал 2030 жылы халықаралық ұйымдар экологиялық

ахуалды қайта тексеріп, есеп алады. Бұл мәселені қалай шешеміз? Атом электр станциясының ауаны ластау деңгейі өте төмен. Біздің партия жаңа жобаны, жасыл экономиканы толықтай қолдайды, – дейді ол.

Қазір елдегі саяси және қоғамдық ұйымдар АЭС салуды қолдау жөніндегі Халықтық штабқа бірікті. Штаб құрамында 6 саяси партияның, республикалық қоғамдық бірлестіктің атынан келген 250-ге жуық мүше бар. Штабты құрудағы басты мақсат – халық арасында кеңінен түсіндіру жұмыстарын жүргізіп, жалпыұлттық маңызы бар идея маңайында тұтастыру болып отыр. Жақында АМАНАТ партиясының Төрағасы Ерлан Қошанов штабтың алғашқы отырысын өткізді. Жиында Ерлан Жақанұлы АЭС құрылысының мән-

маңызына тоқталды. Мәжіліс спикерінің айтуынша, қазір Қазақстан электр энергиясының тапшылығын сезініп отыр. Сондықтан көрші елдерден импорттауға мәжбүр.

АЭС құрылысы – Қазақстанның алдағы ұзақ жылдардағы табысты дамуының кепілі болатын серпінді жоба. Еліміздегі және әлемдегі барлық озық ойлы тұлғалар атом энергетикасын пайдаланудың тиімділігін жақсы түсінеді. Бұл – ең алдымен, қауіпсіз, сенімді, экологиялық таза жоба. Біз үлкен таңдау алдында тұрмыз. Сондықтан Халықтық штабтың міндеті – ел арасында кең ауқымды түсіндіру жұмыстарын жүргізіп, қоғамды АЭС-ті қолдауға жұмылдыру. 6 қазанда өтетін референдум біздің бірлігімізді көрсетеді, – деді Ерлан Жақанұлы.

Қазіргі таңда Халықтық штаб құрамында құрамында «Ауыл» партиясы, «Ақ жол» Қазақстан демократиялық партиясы, «Respublica» партиясы, Қазақстан халық партиясы, «Байтақ» партиясы, Қазақстан Азаматтық альянсы, «Атамекен» Ұлттық кәсіпкерлер палатасы, Қазақстан Республикасы Кәсіподақтар федерациясы, «Ардагерлер ұйымы» РҚБ, «Жастар Рухы» жастар қанаты, Ұлттық спорт қауымдастығы, «Ассамблея жастары» РҚБ, Қазақстанның Ядролық қоғамы, Тау-кен өндіру және тау-кен металлургия кәсіпорындары қауымдастығы, Қазақстан электр энергетикалық қауымдастығы және басқа да ұйымдар бар.

Манас АҚСАРЫ

Мезгіл мәселесі

«AUZHAN KTL – Әужан көп тілді лицейі» және Тәттімбет атындағы өнер колледжі

Биылғы оқу жылы қарсаңында Шымкент шаһарының «Тассай» шағын ауданы аумағында «Auzhan KTL – Әужан көп тілді лицейі» бой көтеріп, шәкірттерге есігін айқара ашты. Жаңа білім ұясының салтанатты тұсаукесер рәсімі қазан айының 12-сі күні өтпекші. «Елімізде жыл сайын ондаған жаңа мектеп салынады. Мына мектептің ерекшелігі не?» деген сұрақтың қойылуы заңды. Ол туралы ауыз толтырып айтып жатқан себебіміз, нысан Шымкенттің тұрғыны, ішкі істер саласының ардагері, кәсіпкер Әлімхан Абжанов мырзаның жеке қаржысына тұрғызылған екен.

Жеке қаржысына мектеп салғызып, өскелең ұрпақтың сол заманға сай білім алуына мүмкіндік жасау – қазақтың тарихында ежелден қалыптасқан ізгі дәстүр. Бұл ретте Қазақстандағы еуропалық үлгідегі алғашқы мектепті Жәңгір ханның 1841 жылы Бөкей ордасында. Арқадағы шертпе күй мектебінің негізін қалаушы ұлы композитор Тәттімбет Қазанғапұлы 1850 жылы Майлықара қонысында, жергілікті тұрғындар қаржысына қазақтың тұңғыш кәсіби педагогтарының бірі Ыбырай Алтынсарин 1864 жылы Торғай қаласында, Жетісудың атақты байы Маманның ұлдары Тұрысбек, Сейітбаттал, Есенқұл қажылар 1899 жылы қазіргі Ақсу ауданының Қарағаш аулында, әйгілі меценат Қасен Ақайұлы XX ғасырдың басында Қудың терістік бетіндегі Қызылшілік қыстауында ашқан мектептерін тілге тиек етеміз. Әрине, еліміздің әр жерінде бұдан да басқа мектептер салынып, ұлтымыздың мүдесі үшін қызмет еткен фактілері болуы мүмкін. Бізге әзірге мәлімі жоғарыдағылар.

Схоластикалық мешіттерден бұлардың басты айырмашылығы, өздері өмір сүрген дәуірдегі озық пәндер оқытылып, ғылым мен техниканың ең соңғы жетістігі болып табылатын ақпараттармен таныстырды. Әңгіме болып отырған мектептер уақыт ағымына, қоғамдағы құбылыстарға сай азды-көпті өмір сүріпті. Соның ішін-

де, Тәттімбет салғызған мектеп 1952 жылға дейін балаларға тәрбие мен білім беру міндетін атқарған екен. Ғасырдан артық ғұмыр көшіп, кеңестік дәуірде де мәртебесін сақтап, Семей ядролық полигоны ашылғаннан кейін, Абыралы ауданы таратылып, Майлықарадағы адамдар жан-жаққа көшірілгеннен кейін ғана қаңырап қалған екен. Оның қаңқасы күні бүгінге дейін кеңестік зұлымдықтың ескерткіші болып тұр.

Тәттімбет салғызған мектеп босқан елдің жұртында қалған 1952 жылы сол кезде дәуірлеп тұрған Қарағандыда музыкалық училище ашылып, 1973 жылы оған ұлы күйшінің есімі беріледі. 1997 жылы осы оқу орнына Қарағанды мәдениет колледжі, Теміртау музыкалық колледжі қосылып, қазіргі, яғни Тәттімбет атындағы өнер колледжі атауын иеленді. Колледж қазақ және орыс халық аспаптары, күй, фортепиано, үрмелі және соқпалы аспаптар, эстрадалық аспаптар, музыка теориясы, хор дирижері,

көпшілікке арналған театрлық қойылымдардың режиссері, балет артисі, актерлік өнер, хореография, сәндік-қолданбалы өнер және кітапхана ісі мамандықтары бойынша мамандар даярлайды. Колледж оқушылары көптеген халықаралық, республикалық конкурстардың жеңімпаздары мен жүлдегерлері. Оның түлектері облыс пен республикадағы барлық шығармашылық ұжымда: театрларда, оркестрлерде, ән-күй топтарында, мәдениет үйлерінде, кітапханалар мен мектептерде қызмет атқарады. Колледжде республикалық конкурстардың лауреаты атанған аралас хор, қазақ халық аспаптары, симфониялық және үрмелі аспаптар оркестрлері жұмыс істейді. Колледжде республика өнері мен мәдениетіне еңбек сіңірген тәжірибелі де шебер ұстаздар дәріс береді. Оның түлектері қатарында қазақ елі мақтан ететін Д.Қасейінов, Қ.Қалиламбекова, т.б. көптеген әйгілі тұлғалар бар. Осындай жер жарған ата-

ғына қарамастан, 72 жылдық тарихы бар білім мен өнер ордасы күні бүгінге дейін өз басына дербес шаңырақ иеленбей, әр босағаны сағалап жүр.

Оқу орны Тәттімбет атын иеленген кезден қоныстанған үйін облыс басшылығы әскери бағыттағы мектепке алып бергеннен кейін оның сергелдені басталды. Облыстық партия комитетінің бұрынғы ғимаратына (облыстық поштаның жанындағы үй) көшкен соң, акустикасы жақсы екен, енді алаңсыз қызмет жасап, білікті маман даярлаймыз деп қуанған еді колледж ұстаздары. Бірақ, олардың бұл шаттығы ұзаққа бармады. Ғимаратты қазақстандық «ең әділетті, ең гуманды» сот билігі тартып алды. Осыдан кейін бірнеше мәрте қоныс аударған өнер мен білім ұясы күні бүгінге дейін көрінген қуысты паналап жүрер ме еді, егер колледждің, жалпы қазақ рухының жанашыры Ұлттық Ғылым Академиясының мүше-корреспонденті, профессор Н.О.Дулатбеков Парламент

Мәжілісінің депутаты болып жүрген кезінде академик Е.А.Бөкетов атындағы ҚарМУ-дың басшылығымен келісіп, №10 оқу корпусын алып бермегенде.

Нұрлан Орынбасарұлы соңғы төрт жылдан бері Е.А.Бөкетов атындағы Қарағанды зерттеу университетіне басшы болғандықтан колледж педагогтары мен оқушылары өздерін қауіпсіз сезінеді. Дегенмен, басқа шаңырақтың астында кіріптар болып отыру кімге ұнамды? Оның үстіне, классикалық үлгідегі университеттің оқу корпусы музыка мен би, өзге де қолданбалы өнер сабақтарын өткізуге лайықталмаған. Сондықтан, әлеуеті өнер университетінен кем түспейтін кәсіби білім беретін колледждің оңаша отау болып шығатын кезі болды.

Жоғарыдағы шымкенттік кәсіпкер Әлімхан Абжанов шаһардың қақ ортасынан заманауи мектеп – қазіргі таңда 1422 бала оқып жатқан «Auzhan KTL – Әужан көп тілді лицейін», оның жанынан 150 орындық жатақхана салып, тәжірибе алмастыру тәртібімен өзге облыс орталықтары мен шетелден келетін шәкірттер үшін барлық қолайлы жағдай туғызғанын осының алдында айтқан едік. Тіпті, лицейдің аумағы 250 шаршы метрлік кітапханасы жазушы-драматург, Мемлекеттік сыйлықтың иегері, Қазақстанның Еңбек Ері Дулат Исабеков атындағы әдебиет орталық болып жабдықталғанын хабарладық. Дәл осындай, мүмкін дәулеті Әлімхан мырзаны он орап алатын кәсіпкерлер Арқа жерінде де бар екені күмәнсіз. Бірақ, олардың отаншылдығы, туған жеріне құрметі, елдің болашағына жанашырлығы түкке тұрғысыз. Олар осы кезеңнің трендіне айналған тойханалар мен мейрамханалар тұрғызып, оншақты адамға жұмыс тауып бергенін, кейбіреулері туған жеріне мешіт – «алланың жердегі үйін» салғанын көпірте айтып, кеудесі аяққаптай болады. Оның сырында кәсіпкердің құлқыны тұратыны белгілі.

Қарағандылық кәсіпкер мырзалар халыққа ортағасырлық жат мәдениет пен соқыр сенімді насихаттайтын мешіттің орнына алып шаһардан алақандай қоныс таба алмай, әр есікті сағалап жүрген Тәттімбет атындағы өнер колледжі үшін музыкалық дәріс беруге лайықталған, дербес концерттік залы бар әйдік ғимарат салып берсе, сөйтіп, қазақ өнерін әлемге танытып жүрген хас шеберлердің ұясын облыс басшылығы жасай алмаған қамқорлыққа бөлесе, ұлы күйшінің аруағы алдындағы оның сауабы да, жұрттың алғысы да шаш етектен болатыны анық.

Ермек БАЛТАШҰЛЫ,
ҚР Мәдениет қайраткері

«Қарқаралы ауданының мәдениет және тілдерді дамыту бөлімі» ММ Егіндібұлақмәдени-сауықорталығының директоры бос лауазымдық орнына конкурс жариялайды

Мекен – жайы: Қарқаралы қаласы, Құнанбай қажы көшесі, 35. Байланыс телефондары: 31395, 31449. Электрондық пошта мекен – жайы karmadeniet@rambler.ru. Пошталық индекс: 100800.

Конкурс өткізу қағидалары Мемлекеттік мәдениет ұйымдары басшылары, мамандары және басқа да қызметшілері лауазымдарының үлгілік біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы Қазақстан Республикасы Мәдениет және спорт министрінің 2017 жылғы 17 шілдедегі №209 бұйрығымен бекітілген.

Лауазымға ұсынылатын кандидатқа қойылатын біліктілік талаптары: «Өнер» немесе «Гуманитарлық ғылымдар» немесе «Қызмет көрсету» мамандықтар тобы бойынша жоғары (немесе жоғары оқу орнынан кейінгі) білім және мамандығы бойынша басшылық лауазымдарда 5 жылдан кем емес жұмыс өтілі.

Басшының лауазымдық міндеттері:

- мәдени – демалыс ұйымдарының қызметіне басшылық етеді;
- шығармашылық, әдістемелік, мәдени – ағартушылық жұмыстарды жүзеге асыруды, жемқорлыққа қарсы күрес жұмыстарын ұйымдастырады;
- байқаулар мен фестивальдарды, халық шығармашылығының байқауларын, көркемөнерпаздар жетекшілерінің семинарларын дайындауды және өткізуді қамтамасыз етеді;
- көркемөнерпаздар ұжымдарының жұмыстарын бақылауды жүзеге асырады;
- білікті мамандарды әдістемелік құралдар, сценарийлер, репертуар жасауға, осы материалдарға пікір жазу және көркемөнерпаздар ұжымдарына шығармашылық көмектер көрсету жұмыстарына тартады;
- мамандарға кәсіби шеберліктерін арттыру үшін жағдайлар жасайды, жұмыскерлердің шығармашылық бастамаларын ынталандырады;
- ұйым қызметкерлерінің өндірістік және еңбек тәртіптерін, еңбек қауіпсіздігі талаптарын сақталуын бақылайды.

Білуі тиіс: Конституцияны, Бюджет кодексін; Еңбек кодексін; Қазақстан Республикасының «Мәдениет туралы», «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы»; «Авторлық құқық және сабақтас құқықтар туралы», «Мемлекеттік мүлік туралы»; «Мемлекеттік сатып алулар туралы» заңдарын.

Лауазымдық айлықақы мөлшері:

Санаты	Қызмет атқарған жылдарына байланысты лауазымдық жалақысы (теңге)
A1-4	Бастап 25 жылдан жоғары
	187 286 теңге 227 079 теңге

ҚМҚК «Егіндібұлақ мәдени - сауық орталығы» директор, лауазымдық жалақысы штаттық кестеге сәйкес. Занды мекен-жайы: Қарқаралы ауданы, Егіндібұлақ ауылы, Мәди көшесі, 14 құрылым. тел: 8/72147/91497. Пошталық индекс: 100810.

Конкурсқа қатысу үшін қажетті құжаттар тізбесі:

Мәдениет және тілдерді дамыту бөлімі басшысының атына тұрғылықты тіркеу орны, нақты тұратын жері, байланыс телефондары көрсетілген конкурсқа қатысуға өтініш;

Жеке тұлғаны куәландыратын құжаттың көшірмесі;

Білімі туралы мемлекеттік үлгідегі құжаттың көшірмесі;

Еңбек қызметін растайтын құжаттың көшірмесі;

Кадрларды есепке алу жөніндегі жеке парақ және фото;

Ескертпелер мен көтермелеулерді көрсете отырып, бұрынғы жұмыс орнынан қызметтік мінездеме;

Біліктілік санаты және ғылыми дәрежесі туралы құжаттың көшірмесі (болған жағдайда);

«Денсаулық сақтау ұйымдарының бастапқы медициналық құжаттама нысандарын бекіту туралы» ҚР Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2010 жылғы 23 қарашадағы № 907 бұйрығымен бекітілген нысан бойынша денсаулық жағдайы туралы анықтама; Сотталығы жоқ екендігі туралы анықтама.

Декларация 250.00 формасын тапсырылғаны туралы анықтама.

Конкурсқа қатысу үшін ұсынылатын құжаттардың көшірмелері жұмыс орнының жауапты қызметкері тарапынан куәландырылады және мөр соғылады.

Осы қағидада көзделген құжаттар топтамасы толық ұсынылмаса кандидаттың конкурсқа қатысу үшін берген құжаттарын қабылдаудан бас тартады.

Кандидат конкурсқа қатысу үшін өзінің кәсіби жетістіктері, біліктілігін арттыруы, ғылыми зерттеулері, өзінің тәжірибесінің жинақталуы, наградалары туралы материалдарды ұсынуға құқылы.

Құжаттарды қабылдау мерзімі бұқаралық ақпарат құралдарының ресми басылымдарында («Qarqaraly» газетінде) конкурс өткізу туралы хабарландыру жарияланған күннен бастап, 7 жұмыс күні ішінде мына мекен – жайға тапсырылуы тиіс: Қарқаралы қаласы, Құнанбай қажы көшесі, 35. Пошталық индекс: 100800. Электрондық пошта мекен – жайы karmadeniet@rambler.ru.

Конкурс екі кезеңде өтеді: Конкурсқа қатысушылардың біліктілігін бағалау; Конкурсстық комиссиясының отырысында әңгімелесу.

Кандидаттармен әңгімелесу «Қарқаралы ауданының мәдениет және тілдерді дамыту бөлімі» ММ әңгімелесуге жіберу туралы хабардар ету күнінен бастап үш жұмыс күні ішінде өтеді.

Конкурс қатысушыларының конкурс нәтижелеріне заңнамада белгіленген тәртіппен шағымдануына мүмкіндік бар.

«Қарқаралы ауданының мәдениет және тілдерді дамыту бөлімі» ММ

ГУ "Отдел культуры и развития языков Каркаралинского района" объявляет конкурс на вакантную должность директор «Культурно-досугового центра села Егиндыбулак»

Адрес: город Каркаралинск, улица Кунанбая Кажы, 35.

Контактные телефоны: 31395, 31449.

Электронный адрес: karmadeniet@rambler.ru. Почтовый индекс: 100800.

Правила проведения конкурса утверждены приказом Министра культуры и спорта РК от 17 июля 2017 года № 209 об утверждении типовых квалификационных требований на должности руководителей, специалистов и других государственных служащих. культурные организации.

Квалификационные требования к кандидату, предлагаемому на должность: высшее (или послевузовское) образование по группе специальностей «Искусство» или «Гуманитарные науки» или «Услуги» и стаж работы на руководящих должностях не менее 5 лет.

Обязанности руководителя:

- руководит деятельностью культурно-досуговых организаций;
- организует проведение творческой, методической, культурно-просветительской, антикоррупционной работы;
- обеспечивает подготовку и проведение конкурсов и фестивалей, конкурсов народного творчества, мастер-классов вождей художников;
- руководит работой творческих коллективов;
- привлекает квалифицированных специалистов для создания методических пособий, сценариев, репертуара, написания комментариев к этим материалам и оказания творческой помощи творческим коллективам;
- создает условия для повышения квалификации специалистов, стимулирует творческую инициативу работников;
- контролирует соблюдение производственного и трудового распорядка, требований охраны труда работников организации.

Должен знать: Конституция, Бюджетный кодекс; Трудовой кодекс; «О культуре», «О противодействии коррупции» Республики Казахстан; «Об авторском праве и смежных правах», «О государственном имуществе»; Законы «О государственных закупках».

Размер оклада по должности

Категория	Заработная плата в зависимости от стажа работы (тенге)
A1-4	начиная 25 лет
	179 414 тенге 252 000 тенге

Директор К.ГКП «Культурно-досугового центра села Егиндыбулак», заработная плата согласно штатному расписанию.

Юридический адрес: Каркаралинский район, село Егиндыбулак, улица Мәди, строение 14. Телефон: 8/72147/91497. Почтовый индекс: 100810

Перечень документов, необходимых для участия в конкурсе:

1. Заявка на участие в конкурсе на имя руководителя отдела культуры и развития языков, где

указаны место регистрации по месту жительства, фактическое место жительства, контактные телефоны;

2. Копия документа, удостоверяющего личность;

3. Копия документа государственного образца об образовании;

4. Копия документа, подтверждающего трудоустройство;

5. Личный лист и фото для регистрации персонала;

6. Должностная инструкция с предыдущего места работы с указанием пометок и поощрений;

7. Копия документа о квалификационной категории и ученой степени (при наличии);

8. «Об утверждении форм первичной медицинской документации организаций здравоохранения» Министра здравоохранения Республики Казахстан М.А. Справка о состоянии здоровья по форме, утвержденной Приказом № 907 от 23 ноября 2010 г.;

9. Справка об отсутствии судимости.

10. Справка о сдаче декларации форма 250.00

Копии документов, представляемых для участия в конкурсе, заверяются и заверяются печатью ответственного работника рабочего места.

В случае непредставления пакета документов, предусмотренного настоящим правилом, в полном объеме документы, представленные кандидатом для участия в конкурсе, будут отклонены.

Для участия в конкурсе кандидат вправе представить материалы о своих профессиональных достижениях, повышении квалификации, научных исследованиях, накопленном опыте, наградах.

Срок приема документов истекает на 7-мой рабочий день со дня публикации объявления о проведении конкурса в официальных средствах массовой информации (газета «Каркаралинск»): г. Каркаралинск, ул. Кунанбая Кажы, 35. Почтовый индекс: 100800. Электронный адрес: karmadeniet@rambler.ru.

Конкурс будет проходить в два этапа:

1. Оценка квалификации конкурсантов;
2. Беседа на заседании конкурсной комиссии.

Собеседования с кандидатами будут проводиться в течение трех рабочих дней со дня уведомления о направлении ММ на собеседование в «Отдел культуры и развития языков Каркаралинского района».

Участники конкурса имеют возможность обжаловать результаты конкурса в порядке, установленном законодательством.

ГУ «Отдел культуры и развития языков Каркаралинского района»

ЕСКЕ АЛУ

Қарқаралы қаласының тұрғыны болған ардақты әкеміз **Аубакиров Өбілсейіт Серікұлының** өмірден озғанына 12 жыл болады. Амал қанша биыл 60 жасқа келер еді. Өмірдің белесінде еңбектің бейнеті мен зейнетін көріп, қажымай, талмай еңбек еткен әкеміздің нұрлы бейнесі жүрегімізде. Асқар таудай әкеміздің ортамызда жоқ екеніне әлі де сене алмаймыз. Қанаттыға қақтырмай, тұмсықтыға шоқтырмай, қатарымыздан кем қылмай төзімділікке, еңбекқорлыққа баулып, өмірдегі өз орнымызды тауып, дұрыс адам болып қалыптасуымызға әкелік ғұмырын сарп етті. Әкеміздің елге сіңірген өлшеусіз еңбегі, өмірлік ұстанымы артында қалған ұрпақтарына үлгі-өнеге. Жалған-ай, ажалға қарсы тұрар шара бар ма? Сұм тағдыр асқар тауымызды ортамыздан 48 жасында ерте алып кетті. Әкемізді қарапайым адамгершілік қасиеттерімен көптің құрметіне ие болған жанның бірі болған деседі жұрт. Әкеміз еңбекқор, ақкөңіл, сөзге шешен, жолдасқа адал ерекше тұлға болған екен.

Мейіріммен жымыған күлкінді
Еске алып мәңгілікке сағынамыз!
Жүреміз талай барып қабіріңе...
Жатқан жерің мамық, жарық болып,
Сәуле шашып тұрсыншы қабіріңе...

Сағына еске алушылар: **жұбайы, балалары, туған туыстары**

Хабарлама

«Қарқаралы ауданы Қарқаралы қаласы әкімінің аппараты» Мемлекеттік мекемесі: Қарқаралы қаласындағы келесі жылжымайтын объектілерді: Қосыбаев көшесі, 65; Бөкейханов көшесі, 87 мекен жайлар бойынша 2024 жылдың 13 қыркүйегінен №03-09-73-16/29882 санымен иесіз мүлік ретінде «Азаматтарға арналған Үкімет» МК» КЕ АҚ Қарағанды облысы бойынша филиалының Қарқаралы ауданының бөлімінде тіркеуге қойылғанын хабарлайды. Барлық сұрақтар бойынша келесі мекен-жайға: Қарқаралы қаласы, Бөкейханов көшесі, 40. Тел.: 8 (72146) 32364.

Извещение

Государственное учреждение «Аппарат акима города Каркаралинск Каркаралинского района Карагандинской области» извещает о регистрации в отделе Каркаралинского района по земельному кадастру и недвижимости филиала НАО ГК «Правительства для граждан» по Карагандинской области» как безхозяйное имущество: Недвижимый объект по улице Косыбаева, 65; Недвижимый объект по улице Бөкейханова, 87; По всем вопросам обращаться в ГУ «Аппарат акима города Каркаралинск» по адресу г. Каркаралинск, ул. Бөкейханова 40, тел.: 8 (72146) 32364.

Хабарландыру

"Тау-Кен Прогресс" ЖШС Прогресс кен орнына әсер етуге экологиялық рұқсат алу үшін жобалық материалдар бойынша ашық жиналыстар нысанында қоғамдық тыңдаулар өткізу туралы хабарлайды (№№1, 2 учаскелер және өндірістік объектілердің Үстірт кешені). Үчаскенің географиялық координаттары және әсер ету аймағының географиялық координаттары 49° 01' 28,00" С, 76° 32' 31,00" Ш. Қоғамдық тыңдаулар өткізудің басталу күні, уақыты және орны: 24.10.2024 ж.сағат 11: 00-де Қарағанды облысы, Қарқаралы ауданы, Томар а. о., Томар а., Мәди к-сі, 16 (№22 мектеп) мекенжайы бойынша, сондай-ақ ZOOM конференциясы арқылы: конференция идентификаторы: 817 2537 6247 кіру коды: 7SxMse. Жоба бойынша құжаттама БЭП-те орналастырылған <https://ecportal.kz> және ЖАО сайтында <https://www.gov.kz/memleket/entities/karaganda-tabigat?lang=ru>. "қоғамдық тыңдаулар" бөлімінде. Ескертулер мен ұсыныстар мына мекенжай бойынша қабылданады: Қарағанды қ., Лобода к-сі, 20, тел 8 (7212) 56-81-66, expertiza.upr_krg@mail.ru, "Қарағанды облысының Табиғи ресурстар және табиғат пайдалануды реттеу басқармасы"ММ. Қосымша ақпаратты әзірлеушіден алуға болады: "Есо Јег" ЖШС - esojer@mail.ru, Тел.: +7-700-722-43-56. Жоспарланған қызметтің бастамашысы-"Тау-Кен Прогресс" ЖШС, БСН 140440008838, кәсіпорынның заңды мекенжайы: Қарағанды облысы, Қарағанды қ., Молоков көшесі, 112 ғимарат, н. т. 5. email: tk-progress@mail.ru.

Объявление

ТОО «Тау-Кен Прогресс» сообщает о проведении общественных слушаний в форме открытых собраний по проектным материалам для получения экологического разрешения на воздействие для месторождения Прогресс (участки №№1, 2 и поверхностный комплекс производственных объектов). Географические координаты участка и географические координаты территории воздействия 49° 01' 28,00" С, 76° 32' 31,00" В. Дата, время и место начала проведения общественных слушаний: 24.10.2024 г. в 11:00 ч. по адресу: Карагандинская область, Каркаралинский район, Томарский с.о., с.Томар, ул.Мәди, 16 (школа №22), а также посредством ZOOM конференции: Идентификатор конференции: 817 2537 6247 Код доступа: 7SxMse. Документация по проекту размещена на ЕЭП <https://ecportal.kz> и на сайте МИО <https://www.gov.kz/memleket/entities/karaganda-tabigat?lang=ru>, в разделе «Общественные слушания». Замечания и предложения принимаются по адресу: г. Караганда, ул. Лободы 20, тел 8 (7212) 56-81-66, expertiza.upr_krg@mail.ru, ГУ «Управление природных ресурсов и регулирования природопользования Карагандинской области». Дополнительную информацию можно получить у разработчика: ТОО «Есо Јег» - esojer@mail.ru, Тел.: +7-700-722-43-56. Инициатор намечаемой деятельности — ТОО «Тау-Кен Прогресс», БИН 140440008838, Юридический адрес предприятия: Карагандинская область, г.Караганда, улица Молокова, строение 112, н.п. 5. email: tk-progress@mail.ru

Спорт

Жүйріктер жүйткіген күн һәм 70 жас

Демалыс күні
Қарқаралыдағы «Барыс» демалыс орнында тау веложарысы өтті.
Өңірімізге танымал спортшы, марафоншы Думан Бейсенаевтың бастамасымен осымен үшінші жыл ұйымдастырылған спорттық жарыс дәстүрлі шараға айналды дегуге болады.

Додаға жергілікті спортшыларымен қатар, Астана, Қарағанды, Жезқазған, Теміртау қалаларынан арнайы келгендерді қосқанда, барлығы 35 велослабандоз қатысты. Жарыстың ашылу салтанатында осы бұқаралық спорт шарасының демеушісі, жергілікті кәсіпкер, ардагер журналист Мейрам Сағымбеков пен ардагер спортшы Әлиасқар Әбевов спортшыларға ақ жол тілеп, батасын берді. Жас шамасы

әр алуан велоспортшылар орман-таудың ішімен жиырма шақырымдық жолды жүріп өтті.

Олардың қатарында мектеп оқушыларынан бастап ақсақал жасындағы қатысушыларға дейін бар. Нәтижесінде, ерлер арасында мәре сызығын қарағандылық Максим Россаднев бірінші болып

қиды. Екінші болып қарқаралылық Дамир Беспәев және үшінші болып тағы бір қарағандылық Павел Ефимов келді. Ал қыздар арасында қарқаралылық Ангелина Корнукий жеңімпаз атанып, екінші орын қарағандылық Оксана Конненконың, үшінші орын астаналық Әсем Байзақованың еншісіне бұйырды.

Үлкендердің арасында Көктас ауылынан келген 68 жастағы Жұмаш Құрманғалиев мәреге бірінші жетті. Барлық жеңімпаздар мен жүлдегерлер медальдармен, естелік сыйлықтармен марапатталды. Көпшілік үшін осындай байқалық спорттық насихаттағандарға қарағандылыққа көңілді шараны ұйымдастырған қарқаралылықтарға, спорт жана-шырларына алғыс айтамыз.

Айта кету керек, кәсіпкер Мейрам Сағымбеков 70 жасқа толған мерейтойына аста-төк дастархан жайғаннан гөрі сол қаражатқа осындай көпшілік шараға демеуші болғанды жөн көріпті. Өзгелерге үлгі боларлық қайырлы іс. Енді Мейрам ағамыз тағы да жақында ардагерлер арасында ұйымдастырылатын миллиард турниріне де демеушілік жасамақшы. Салауатты өмір салтына үндеген қарттарымыз аман болсын!

«Қарқаралы аудандық дене шынықтыру және спорт бөлімі» ММ

Біздің байланыс телефонымыз: 8-775-548-3523

Алаштану

Қазақстан «Әділет» тарихи-ағарту қоғамының байырғы мүшесі, Қаныш Сәтбаев атындағы Геологиялық ғылымдар институтының бас ғылыми қызметкері, геология-минералогия ғылымдарының докторы Нәзір Абдулқадырұлы Өзірбаев қоғамның жарғылық міндеттерін жүзеге асыруға қоғам шаңырақ көтергелі бергі отыз бес жыл бойы әрдайым белсене атсалысып келеді.

Ол «Әділет» басқармасының өкілі ретінде халықаралық «Мемориал» ұйымының РФ билігі тарапынан 2021 жылы жойылғанға дейінгі іс-шараларына да қатысып, елімізде орын алған сталиндік репрессиялардың ерекшеліктеріне баршаның назарын аударып жүрді. Ал қоғамымыздың жиындарында репрессияланған алғашқы қазақ инженерлерінің, мұнайшы геолоттардың есімдерін жаңғыртудағы ойларын ортаға салып, үнемі оларды отандық геология тарихына қайтаруды азаматтық парызымыз ретінде алға тартатын.

Бұл ретте ол әйгілі де атақты геолог-ғалымымыз, Ғылым академиясының тұңғыш президенті Қаныш Сәтбаевтың сталиндік репрессия қасапханасына түскен құрдастарының – ортақ идея, ортақ мақсат тұтастырған бір топ талантты жер қойнауын зерттеушілердің тағдырын әңгімелеуден жалыққан емес. Қазақ геологтарының алғашқы тобының – сол ғылыми-техникалық үдеріс жолында жасампаздық істерін өрістетіп келе жатқандарында қыршынынан қиылған бір шоғыр ұрпақтың – саяси қуғын-сүргіндер құрбанына айналдырылғанға дейінгі қысқа ғұмырында халық шаруашылығының геологиялық саласын қаз тұрғызуга, пайдалы қазбалар кен орындарын ашуға және игеруге қалай елеулі үлес қосқанынан Нәзір ақсақал қоғам жиындарында дәлелді түрде сыр шертіп, баспасөзде талай мақала жариялады.

Сонымен, «әділеттік» Нәзір Өзірбаевтың деректері бойынша, 30-шы жылдары Мәскеу мен Ленинградтың геологиялық барлау институттарында және Тау-кен академиясында оқыған алты қазақтың тәртеуінің, атап айтқанда – Мардан Өзірбаев, Беркінғали Атшыбаев, Оразәлі Жандосов пен Мерғали Қадылбековтің өмір жолдары жазалаушы орган қапастарында үзілді. Бұлар жергілікті ұлт техникалық интеллигенциясының алғашқы буынынан еді. Сол кезде бұл бұтын қатарында аталған азаматтарға қоса Қаныш Сәтбаев, Жарқын Айтиев, Сергей (Октай, Утедай) Бөкейханов сынды геологтар ғана болған-тын. Бәрі де өте білімді, білікті, мақсатты түрде алға ұмытылған мамандар ретінде геологиялық қызмет пен геология ғылымын ұйымдастыруға, сирек және түрлі-түсті металдар мен мұнай кен орындарын іздеуіртүр және барлау істерін жүргізуге зор үлес қосып келе жатқан.

Солардың ішіндегі Үлкен террор жалмағандардың өмір жолын қысқаша шолайық, Мардан Нығметұлы Өзірбаев 1931 жылы Мәскеу геологиялық барлау институтын бітірісімен СССР Ғылым академиясының Тәжік-Памир ғылыми экспедициясы жұмысына қатысқан. Ол 1932–1934 жылдары Грузияда алтын кен орындарын іздеу және барлау саласында қызмет атқарды, 1934 жылдан «ҚазақСирекМеталБарлау» («Қазредметразведка») тресінде істеді. Іздеу және зерттеу жұмыстарын Алтай мен Орталық Қазақстанда жүргізді. Таулы Алтайдағы молибден-вольфрам-висмут кен орнын бірінші болып ашты. Ол Қазақстан, Өзбекстан мен Кавказдың сирек метал, алтын және мыс кен орындарының геологиясы мен генезисі туралы Мәскеу мен Ленинград басылмдарында бірнеше мақала жариялады. Жаңадан ашылған Қазақ тау-кен институтындағы геологиялық барлау факультетінің жергілікті ұлттан шыққан тұңғыш оқытушысы болды. Далалық геология мен геологиялық карталаудан дәріс оқыды. Қазақ ауылдарынан келген, орысша дәрістерді толық түсіне алмай жүрген студенттерге небір күрделі құбылыстарды қазақ тілінде өте түбінкікті етіп ұғындыратын. Қазақ халқының мақал-мәтел, қанатты сөздерін жинаумен де шұғылданды. Академиктер Арықтай Қайыпов, Григорий Щерба, Г.А корреспондент-мүшесі Ақжан Машанов, алтын және уран кен орындарын алғаш ашқан профессор Маухида Абдулқабирова, басқа да бірақтар ғалымдар мен мамандар оның шөкірті болған. Ал 20-сыңшы жылдары партия, совет жөлілерінде түрлі лауазымда қызметтер атқарып, белгілі мемлекет және қоғам қайраткері ретінде танылған Оразәлі Көкімұлы Жандосов (атақты партия қайраткері Ораз Жандосовтың інісі) оқуға партияның арнайы жинақталған тобы («парттысячник») қатарында жіберілген-тін. Ол 1929 жылы Ленинград тау-кен институтына түсіп, оқуын Тау-кен академиясында жалғастырды, одан, Мәскеу геологиялық барлау институтын бітірер алдында, 1933 жылғы 24 ақпанда, Бас хатшы Иосиф Сталин мен БК(Б)П Қазақ өлкелік комитетінің бірінші хатшысы Левон Мирзоянға Қызыл профессура институтының тыңдаушылары Бірке Айбасов, Жүсіпбек Арыстанов, Ғатаулла Ысқақов, Илья Қабылов, Қазөлкеком мүшесі Ғаббас Тоғжановпен бірге жолданған, қазақ ауылындағы апатты ахуалдың – сонау алапат аштық қасіретінің себеп-салдары жайында биік басшылыққа үлкен азаматтық жүректілікпен жандары ауыра жазған, бүгіндегі көпшілікке кеңінен мәлім «алтаудың хаты» авторларының бірі болды. Оқу бітіргеннен кейін Қазгеологтрест меңгерушісінің орынбасары, «Казредметразведка» («ҚазақСирекМеталБарлау») тресінің меңгерушісі, Оңтүстік Қазақстан

Алаш сарбазы – алғашқы геолог-мұнайшы

облысы Бостандық ауданында геологиялық барлау партиясының бастығы, Алматы облысы Қаскелең геологиялық барлау партиясының жетекшісі бол істеді. 1936 жылы жаңадан құрылған Текелі кеңіші басқармасының тұңғыш директоры қызметін атқарып жүргенінде, 1937 жылғы мамырда тұтқындалды. Мерғали Қадылбеқұлы Қадылбеков Ленинград тау-кен институтын бітіргеннен кейін Оңтүстік Қазақстан, Қаратау өңіріне және Қырғызстан жеріне геологиялық барлау жасаған экспедицияның бастығы болды. Оразалы Жандосовпен бірге Қазақстан түсті металлургиясының тұңғышы – Шымкент қорғасын зауытына қажетті шикізат қорын жасауға зор үлес қосты. Ащысай, Байжансай, Хантағы, Мырғалымсай, Қарағайлы, Қайрақты, Текелі, тағы басқа кен орындарын ашты. Қазақ тілінде ғылыми-зерттеу еңбектер жазды. Техникалық кітаптарды қазақшаға аударуды ғылыми жолға қою мәселесін көтеріп, геология және тау-кен ісі жөнінде терминологиялық сөздік жасады. Ол Қаныш Сәтбаевтың жерлесі болатын. Қаныштың қызы Шәмшиябанудың естелігіне қарағанда, Мерғали қазақ тіліне «Минералогия» оқулығын тәржімелепті, тамылжыта ән шырқап, домбырада құйқылжыта күй тартатын одан және оның он жасар інісі Ахметтен кезінде атақты музыка этнографы Александр Затаевич бірнеше халық әні мен күйін жазып алыпты. Ол Текелі кен басқармасының бас инженері қызметін атқарып жүргенде, 1937 жылғы 30 мамырда тұтқындалды. Ағасы Нұрғали Қадылбеков (Қадоленко) белгілі саяси және шаруашылық қайраткері болған, ол да саяси қуғын-сүргін құрбаны.

Нәзір Абдулқадырұлы «Әділет» басқармасында Беркінғали Мұқашұлы Атшыбаев жайында оның «Алашорда батыс бөлімі басшыларының бірі» ретінде «қазақ (киргіз) еңбекші бұқарасынан оқшаландырылғаны», сөйтіп батыс бөлімнің өзге басшыларымен бірге Мәскеуге жіберілгенін, сонда «Мәскеу тау-кен академиясында» 1930 жылға дейін оқығанын айтатын. Одан кейінгі «қысқа да қыз-қайнаған еңбек жолы «Ембі-мұнай» («Эмбанефть») тресінде өтіп, қатардағы геолог, іздеу партиясының бастығы, карталық-кредитусы сектордың меңгерушілігінен геологиялық барлау кеңесінің бастығына дейін өсті» деген. Атшыбаев 1931 жылы Мұнайлы, 1932 жылы Алтыкөл, Ескене мұнай көздерін ашып, геологиялық барлауға тікелей қатысты. Дүйсеке, Қарашұңғыл, Шоқай, басқа да кен орындарының геологиялық құрылымын зерттеді. Қондыбай, Жолдыбай тұз күмбездерін зерттеп, олардың геологиялық картасын жасады. Каспий маңы ойпатында мұнай және газ кен орындарының орналасуымен байланысты бол шыққан тұздық күмбезді құрылымдарды зерттеуді бірінші болып қолға алды. Бұрын ашылған Доссор, Сағыз, Құлсары, Түлес кен орындарының геологиялық құрылымын кредитусы бұрғылау жолымен егжей-тегжейлі нақтылады. Ембі мұнайлы ауданы мен Каспий маңы ойпатының қазақстандық бөлігі аумағында мұнай мен газға геологиялық барлау жұмыстарын жүргізу ауқымын кеңейту үшін көп қажыр-қуатын жұмсады. Геология-минералогия ғылымдарына қазіргі таңда да елеулі үлес қосып жүрген қарт ғалым Нәзір Өзірбаев Беркінғали Мұқашұлы Атшыбаевты Каспий маңы бассейнінің геологиясы жөніндегі заманауи идеялардың іргетасын қалаған алғашқы геологтардың бірі болды деп тұжырымдайды. Қазіргі заманғы озық инженерлік ойға Беркінғали Мұқашұлы жол салған осы жерде, дейді мақтаншылып, 20-сыңшы ғасырдың екінші жартысында аса алып мұнай кен орындары барланып, Қазақстанды әлемдік мұнай державасына айналдырдыл..

Батыс Алаш-Орда басшысы Жаһаншаһ Досмұхамедов ІІ Жалпықазақ съезі шешіміне сәйкес арнайы құрылып, әскери дайындықтан өткізілген қосынының батыл соғыс қимылымен 1919 жылдың аяқ кезінде аймақтағы ақтардың қолын талқандап, штабын басқарған генералды тұтқындауымен совет билігі жағына өткендерін нақты жауынгерлік күреспен дәлелдедік деп санаған да, күнбатыс алаш өкіметінің кеңестік құрылымға қосылу шарттарының Қазревком және Түркістан майданы өкілдерімен 1920 жылдың басында өткізілген келіссөз-мажілісте тиісінше рәсімделгенінің басы-қасында болған. Оған дейін Алашорданың Батыс бөлімінің құрылу тарихы мен саяси мақсаты жөнінде Қазревкомға үзеңгілестерімен бірге хат жазып, «...Біз, Алашорда өкілдері, ...уақытша билікке және қазақтың саяси өмірін басқаруға халықтың өз шақыруымен келдік, өкімет билігінің барлық ауыртпалығын көтердік... ...Біз өзімізге сеніп тапсырылған билікті Қазақ революциялық комитетіне өткізе отырып, қазақ халқының негізгі ұстанымы – басқарудағы дербестігі бұзылмайтынына сендік. Қазревком да біз қызмет еткен идеяға, Қазақ өлкесін автономды басқару идеясын жүзеге асыруға жүйемізденді деп санадық. Біз ...қазақ халқының өзін сақтап қалу үшін мемлекеттік билігі, аппараты болуы керек деген саяси ойды жақтаушылармыз. Бізде Қазақ өлкесін басқаратын жоғары орғанға ұмтылу ниеті мүлдем жоқ, алайда ел үшін еңбек етуден бұдан бұлай да аянбаймыз», – деп хабарлады.

Одан әрі оқиға большевиктік рухта өрістетілді

де, кейін, ОГПУ тергеушісіне берген көрсетуінде Жанша Досмұхамедов Қазревком төрағасы Станислав Пестковский Мәскеуге бастап әкелген серіктерінің Халел Досмұхамедов, Иса Қашқынбаев, Кәрім Жәленовтен кейінгі бесіншісінің фамилиясын ұмытып қалғандықтан (өзінен он жас кіші қызметкерін әдетте есімімен ғана атап жүргендігінен болар) атын ғана айтып, «біздің интендантымыз» деген-ді. Алаш-Орда батыс бөлімінің бес басшы қайраткері қатарындағы бұл жиырма екі жасар жас интендант – Беркінғали Атшыбаев болатын.

Оның өмір жолы, жалпы Батыс Алаш-Орданың тауарихы тәуелсіздік жылдары, әсіресе бертінде, үстіміздегі ғасыр басында тәп-тәуір зерттелді. Негізгі деректер энциклопедиялық анықтамалықтарда жария болды, Жаһаншаһ Досмұхамедов атындағы «Қайраткер» қоғамдық қорының төрайымы ғалым Дәмәткен Сүлейменова үзбей жариялап жүрген Алаш қозғалысы жөніндегі ғылыми мақалаларында, «Алашорданың Батыс бөлімінің тарихы – өлке тарихының құрамдас бөлігі» атты монографиясында бұрын беймәлім көп жәйттің бетін ашты. Батыс өлкенің тарихы тақырыбына ұдайы қалам тербеген, көптеген саяси қуғын-сүргін құрбандары есімдерін жаңғыртуға белсене ат салысқан белгілі қаламгер Әбілқайыр Спан, журналист-тарихшы, кейіпкеріміздің туысы Жанат Нұрмаханова, белгілі қаламгер Сырым Бақтыгерейұлы мерзімді басылымдарда Атшыбаевтың өмірі мен қызметін арнайы зерттеген мақалаларын шығарды...

Сонымен, Беркінғали Мұқашұлы Атшыбаев 1897 жылы қазіргі Атырау облысының Қызылқоға ауданындағы Миялы ауылында саудамен шұғылданатын дәулетті кісінің отбасында дүниеге келген. Сол кезгі Гурьев уйезінің Есбөл болысындағы бір сыныптық орыс-қазақ мектебінде оқыды, сосын Орал казактарының империя бойынша жақсы оқу орны санатында танылған, жаратылыс ғылымдарының негіздерін және математиканы оқытуға басымдық берілетін нақты (реальды) жалпыөскерлік училищесінде орта білім алды. Орыс, неміс тілдерін жақсы білген. ІІ Жалпықазақ съезі шешіміне сәйкес Жымпитыда ұйымдастырылған офицерлер даярлайтын алты айлық юнкерлер мектебін 1918 жылы прапорщик шенімен бітірді. Содан Алашорда батыс бөлімінің бас интенданты қызметіне тағайындалған Атшыбаевтың белсенді еңбек жолы басталды. Міндетін білгілілікпен тыңғылықты атқаруы нәтижесінде аймақтағы тұңғыш қазақ (алаш) өскерін қажет азық-түлік, киім-кешек, қару-жарақ, оқ-дәрі, қилы мұқтаж құралмен кідірісіз қамтамасыз етіп тұрды. Батыс бөлімнің қарулы күшін жабдықтау жолында, қажет керек-жараққа қол жеткізу үшін – Қызылқоға, Сағыз уйездік земстволар арқылы Сібірдің оңтүстік-батыс астықты аймақтарындағы кооперативтермен, Орал, Ілбішін, Қаратөбе базарларында жергілікті казактармен айырбас сауда жасауды жолға қойды. Орал казактарының әскери үкіметі арқылы ағылшын қаруларын, Самарда құрылған Құрылтайшы жиналыс мүшелерінің комитеті (Комуч) арқылы бесатарлар, оқшаулар, зеңбіректер және автомобильдер алуға атсалысты. (Ауызекі естелікте айтылатындай, оның бірін – Батыс Алашорда төрағасы Жаһаншаһ мінген машинаны арнайы консервациялап – жылқы майына шылғанған киізге оралп – құмға көміп жасырудың басы-қасында болуы да ғажап емес). Осылай, әскери шаруашылықты мүлтіксіз ұйымдастырып-басқарып жүргендіктен де, «Қазақ ұлттық Алашорда үкіметінің Батыс бөлімін тарату туралы» 1920 жылдың 5 наурызында арнайы мәселе қараған Қазақ әскери-революциялық комитеті Беркінғали Атшыбаевты Алашорда үкіметі Батыс бөлімінің жауапты басшылары қатарында «Совет өкіметі Қазақ өлкесінде бекем орнығып болғанша қазақ еңбекшілерінен оқшау ұстау» қажет деген қаулы алды. Өйткені Қазревком олардың қазақ даласында жүруі жергілікті жерде советтік тәртіп идеясын жүзеге асыруға зиянды әсер етуі мүмкін деп білген-ді. Сондықтан да Жанша Досмұхамедов, Халел Досмұхамедов, Иса Қашқынбаев, Кәрім Жәленов және Беркінғали Атшыбаев 1920 жылғы ақпанда ВЦИК-тің құзырына жіберілген болатын.

Қазревком қазақ даласында кеңестік билі орнағанға дейін елден жырақта ұсталсын деп ұйғарған осы бес алашордалық қайраткер ішінен сол жылғы жазғытұрым Орынборға Атшыбаев қана қайтарылды. Ол Қазревкомның Ішкі істер бөлімінің меңгерушісі Әбдірахман Әйтиевтің ұсынысымен 12 маусымда ревкомның іс жүргізушісі қызметіне бекітілді. 1921 жылдың қыркүйегінен Түркістан және Бұхара республикаларында Қазақ Орталық Атқару Комитетінің аштықпен күрес жөніндегі төтенше өкілі болып, ашаршылыққа ұшыраған

аймақтарға азық-түлік жеткізуде көп еңбек сіңірді. 1922 жылдың қыркүйегінен бастап, Орынборда әлеуметтік төрбиешілер даярлау жөніндегі курстың меңгерушісі, одан Шымкенттегі емдік шөптерден, негізінен жусаннан дәрі жасайтын «Сантонин» зауытында («Сантонин» тресінде) істеген. Зерттеушілер келтіріп жүрген деректерге қарағанда, ол 1928 жылы Мәскеудегі Тау-кен академиясы мұнай факультетінің геология бөліміне оқуға түскенге дейін басқа да жұмыстарда – Халық шаруашылығының жоғарғы кеңесінде (ВСНХ), Ақтөбе облысының жұмышарлық қозғалысқа жәрдемдесетін «Қазақ өлкелік одағында» («Казркрасоюзда»), сондай-ақ Жоғары Соттың жазбаша аудармашысы болып та жұмыс істеген көрнеді. «Мемлекеттік кәсіпшіліктердің өкімшілік және инженер-техникалық персоналын есепке алу карточкасында» бұларға қоса «кадрлар даярлау және кәсіптік-техникалық білім бөлімінің меңгерушісі, неміс тіліндегі техникалық әдебиетті еркін оқыды» деген де мәліметтер бар екен. Орынборда істеген жылдары қазақ ән-күйін жинап жүрген әйгілі Затаевич Атшыбаевтың орындауында Мұхиттың екі-үш әнін, солардың ішінде «Панкөйлекті» жазып алыпты...

1930 жылы төртінші курстағы Беркінғали «алашордашыл, советтік қоғамға жат элемент» деген айыппен оқудан шығарылған. Сол жылы ол Гурьев (Атырау) қаласына келіп, «Ембі-мұнай» («Эмбанефть») тресіне қызметке кірген де, 1937 жылы қазан айында тұтқынға алынғанға дейін түрлі лауазымда істеп, жоғарыда аталған маңызды жұмыстарды жүзеге асырған. Анықтамалықтарда берілген мәліметке қарағанда, желтоқсан айының аяқ кезінде Гурьевтен сол шақтағы облыс орталығы Орал қаласына айдалып, содан хабарсыз кеткен. Зайыбы Лидия Георгиевна Софенрейтер 1956 жылғы 6 сәуірде КСРО Әскери Прокурорына күлеулі Атшыбаев Беркінғали Мұқашұлын ақтауды сұрап жазған өтінішінде оны 1937 жылғы 27 қазанда Гурьевте Ішкі Істер Халық Комиссариатының қызметкерлері ұстап әкеткенін, содан 1938 жылдың мамыр айында «Оралға жөнелтілген, тірі емес» деген сыбысты естігенін айтыпты. Бірақ тергеу орындары архивтерінен Атшыбаевтың ғұмыры қалай үзілгені жайында нақты дерек табылмады. Тек алғашқы жазған өтінішінен бір жыл сегіз ай өткенде ғана «өлгеннен соң ақталғаны туралы анықтама» келді. Оңтүстік Орал әскери округінің әскери прокуратурасы Беркінғали Мұқашұлы Атшыбаевты 1957 жылы 6 желтоқсандағы қаулысымен реабилитациялаған да.

Тау-кен жыныстарының құрылымы мен құрамын зерттеудегі негізгі ғылыми міндеттерін үзбей атқарумен қоса, алғашқы ғалым-геологтардың қайғылы тағдырларын қарастыруға, отандық геологияның ұмытылған беттерін іздеуіртүге ерекше көңіл аударып жүрген Қазақстандағы жетекші литолог Нәзір Өзірбаев сталиндік қуғын-сүргіндер дірменіне бірінші кезекте зиялы қауым, оның ішінде ұлттық ғылым мүддесіне жан-тәнімен қызмет еткен жер қыртысы байлығын зерттеушілер түскеніне күмәнданбайды. «Қазақ халқының бұл даңқты ұлдарына контрреволюциялық, тыңшылық-диверсиялық қызмет істеді, қазақтың антисоветтік ұлтшылдық ұйымына белсенді түрде қатысты, троцкистермен және жапондық барлаумен байланыс жасады деген кісі күлерліктей сенімсіз, сонымен бірге жосықсыз, әсіресүмдық айыптаулар шығылды», – деп жазды ол. Советтік жазалаушы органдардың, құпия қызметтің 30-ыңшы жылдары жасанды жау сомдау жолында ойдан шығарған айыптарын тұтқынға мойындатпақ бол жасаған іс-әрекеттері шыңдықты терең бүркемелегені даусыз, әсіресе Беркінғали Атшыбаевтың түрмедегі тағдырынан із қалдырмай, құжаттарды ізім-қайым жойып

жіберуі мұның растығына күмән келтірмейді.

Жұбайы, неміс қызы Лидия Софенрейтер болашақ жары Беркінғалиды алғаш рет 1933 жылы геологиялық партияда кездестірген екен. Қыздың ұғымында ол зиялы, жұғымды жантаын. Атшыбаев жақсы геолог ретінде танымал, геологиялық партияның бастығы болатын, ал бұл Гурьев мұнай техникумының геология факультетінің практикадан өтуші студенті еді. Студент қыз Беркінғалиды «өте адал, елгезек, білімді адам» деп таныды. 1933 және 1934 жылдарғы өндірістік тәжірибеден өту мерзімін соның тобында өткерді. Екеуі 1935 жылы үйленді. Бір жылдан соң дүниеге қызбала келген, бірақ 1937 жылдың шілдесінде күтпеген жерден шетінеді. Лидияның екінші балаға аяғы ауыр еді. «Көңілін сергіту үшін» Беркінғали келіншегі Мәскеуге апарған, сонда 18 тамыз күні ұлбала туды... Келіншегі ерін еркелеп атайтын есімді қайталап, баласына Беркен деп ат қойған. Сосын Лидия жергектегі Беркенмен елге оралды, ал Беркінғали шаруаларымен Мәскеуде қала тұрды. Содан Лидия жұбайын Гурьевте 24 қазан күні қарсы алғанды, бірақ келгеніне үш күн өтер-өтпестен оны НКВД-ліктер алып кетті. Сондағы Беркенінің Лилусясына айтқан соңғы сөзі мынау болды: «Мен ешқандай да кіналі емеспін, Лилуся, шыда. Бәлім жыл өтер, бірақ бәрі де анықталады, ораламын». Алайда оралмады, ол күлеуін содан қайтып көре алған жоқ. 22-ақ жаста еді, артында екі айлық сәбімен қалды. Түрмеден екі рет хат алды. Біріншісінде: «Лилуся, сенің туғандарыңа баруынды жөн санаймын, солай ету өзін үшін де, Бербишка үшін де жақсы болады. ...Маған шай, махорка мен қағаз, кітап, қант сатып алып беріп жібер. Сендерді қатты сүйемін. Беркен», – деп жазған-ды. Екінші хатпен

«22 қараша күні 1 пар қолғап, етік, шұлғау, іші киім, шұлқы қабылдап алғандығы туралы» тұтқынның қолхаты жетті...

– Уақыт өтіп жатты. Беркен Мұқашұлынан солардан басқа ешқандай хабар келмеді. Менің сауалыма ешкім жауап бермеді, – деп еске алды бертінде Лидия Георгиевна. – 1938 жылдың көктемінің соңына таман «Атшыбаев тірілер арасында жоқ, ол туралы қаладағылардың көбі білмейді» деген қауесет тарап кетті. Іле-шала жұрт оның өлімі «аштық жариялағанынан» болды, «жауап алу кезінде тергеуші атып тастаған», «есін білмейтін ауруға шалдыққан-мыс» деп, сан-саңқа жүгіртіп жатты. Беркеннің қазасының шындығы осы күнге дейін беймәлім. Сап-сау шағында түрмеге қамалған адам із-түзсіз, өлі-тірісі белгісіз күйде жоғалды да кете барды. Партияның XX съезінен соң мен СССР ОӘскери прокуратурасына, одан соң Чкалов (Орынбордың 1938–1957 жыл. аты – Б.Қ.) қаласындағы Оңтүстік Орал әскери прокуратурасына сұрау салып хат жаздым. Орал қаласының архивтарылды, оқ хабар болмады. Алматы мен Ақтөбе де жартымды жауап бермеді. Бір сөзбен айтқанда, тұтқын Атшыбаев ұшты-күйлі жоқ бол кетті. Ол жайында тек қана Гурьев түрмесінің тіркеу журналы «төңкеріске қарсы деп айыпталған Б.М. Атшыбаевтың 1937 жылдың желтоқсанында Оралға этаппен жіберілгені» туралы жазбасымен сараң хабар қалдырыпты. Сонда менің көз жасымды тегіп: «Бұл қалай, сонда? Қапаста қолдан өлген адамның, ең болмаса, өлі дерегі де табылмай ма?» – деген сауалыма прокурор: «Сірә, бұл жерде айыпталушыға қатысты қағаздың бәрін жойып жіберуге мәжбүрлеген бір ұлымдық жасалған ғой», – деп жауап берді...

Тоталитаризм дәуіріндегі сталинизм қылмыстарының бір парасы осындай болған. Мұндайларды әшкерелей беру өз алдына, бүгінгі ұрпақтың мойындағы орындалуы жөн болмақ парыз ретінде мынаны еске салғмыз келеді: еңгімеміздің негізгі тақырыбы етіп алған алғашқы қазақ техникалық интеллигенциясының, оның ішінде қуғын-сүргінге ұшыраған мұнайшы-геологтардың бірі өмі бірегейі, Алаш-Азаттық құрылымының сарбазы және совет инженері Беркінғали Мұқашұлы Атшыбаевтың жасампаз істерге толы қайғылы тағдырына, оның ел мүддесіне арнаған қызметіне жан-жақты назар аудару қажет, өйткені ол бүгінгі, ертеңгі ескелең ұрпаққа үлгі боларлық тұлға. Оның өмір сүрген заманы мен бейнесін өнер күшімен жаңғыртып, жастарды отаншылдық рухта тәрбиелеу ісіне пайдалану бек ұтымды шара болмақ. Сонымен қатар 20-сыңшы, 30-ыңшы жылдары енді-енді қалыптасып келе жатқан инженерлер қауымы мен олардың тарихи қызметтерін жаңаша жүйелеп, замандастарымызға қазіргі таңдағы міндеттермен сабақтастыра тартудың тәуелсіздік мұраттарымен керемет үйлесім табырына ешкім шөк келтіре алмас деген ойдамыз.

Бейбіт ҚОЙШЫБАЕВ,
«Әділет» тарихи-ағарту қоғамы төрағасының орынбасары, жазушы, тарих ғылымдарының кандидаты

«Қарқаралы» аудандық газетінің редакциясы» ЖШС Директоры – Бас редактор Құрманғазы ӨТЕБАЙ	100800 Қарқаралы қаласы, Ө.Бөкейханов к., 40 үй Бас редактор – 31-3-50 (факс) Қабылдау бөлімі – 31-7-84, 8-775-548-35-23 Бухгалтерия – 31-4-56 E-mail: Karkaraly_TOO@mail.ru Біздің есепшотымыз: «Қазақстан Халық Банкі» АҚ Қарағанды қаласы, ИИК KZ326010191000161842, БИК HNBKZZKX БИН 990940002210	Газет жергілікті «Қарқаралы» газеті редакциясы баспаханасында теріліп, беттеліп, Қарағанды қаласындағы «Арқо» ЖШС (Сәтбаев к., 15) баспаханасында басылды.	Меншік иесі: «Қарқаралы» аудандық газетінің редакциясы» жауапкершілігі шектеулі серіктестігі Құрылтайшысы: Жұмаханова Г.С. Газет Қазақстан Республикасының Ақпарат және қоғамдық даму министрлігінде 2019 жылдың 19 маусымында 117756-Г куәлікпен тіркелген. Автордың пікірі редакцияның көзқарасымен сәйкес келе бермейді.
			Газет сенбі сайын шығады. Көлемі 2 баспа табақ. Индекс 65626. Таралымы 2582. Тапсырыс 38